

Curs Llengua i Literatura clàssica (IV)

ELS GRECS I ELS ALTRES

Presentació

La proposta del nou curs sobre obres mestres de la literatura grega vol donar aquest any un tomb al format habitual per gèneres que ha seguit fins ara, sense que això signifiqui que els perdem de vista. Ben al contrari, n'introduïrem de nous, com la retòrica, però ho farem des d'una perspectiva temàtica unitària. El tema escollit per donar cohesió a les obres que es llegiran aquest curs es centra en la manera com els Grecs van considerar els seus veïns, quina imatge en tenien i com ho van expressar en la literatura. De fet, hem pogut comprovar en moltes de les obres que hem llegit fins ara que els grecs tenien un concepte molt elevat de la seva pròpia cultura i que, en general, les cultures veïnes en sortien una mica mal parades en la comparació amb la grega.

En el programa que ara presentem volem endinsar-nos en aquesta comparació i analitzar la mirada que les obres literàries gregues ens han transmès dels pobles que envoltaven Grècia, tant els més propers -troians, romans, egipcis- com els més llunyans -perses, escites. En aquest sentit, s'han triat tant obres històriques -Heròdot, Dió Cassi- com obres literàries, tragèdies principalment. Això permetrà comparà també el diferent discurs que podem trobar en obres erudites -les històriques- i les obres adreçades a un públic més general. Com a contrapunt dels altres exteriors, és a dir de les cultures estranyes a la grega, inclourem també el que s'anomenen els altres interiors, és a dir aquells grups socials que quedaven al marge de l'organització ciutadana grega, com podien ser les dones, alienes a l'estructura política grega; els mercenaris, grecs que havien triat posar-se al servei de pobles considerats bàrbars pels grecs; i els morts, que en la concepció grega constituïen un sector temut per la seva possible capacitat de revenja.

Vinculacions

Aquest curs forma part del curs global **Llengua i Literatura clàssica (III)**. Si desitgeu conèixer la temàtica global sol·liciteu-nos el programa extens, on s'explica tota la programació.

Professora

M. Teresa Magadán

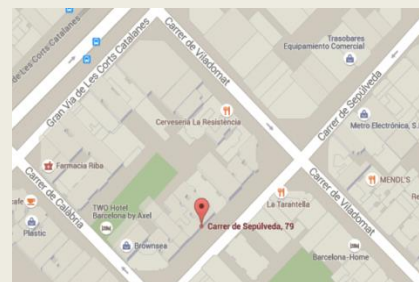
Doctora en Arqueologia Grega i Llicenciada en Filologia Semítica. Investigadora de l'Institut del Pròxim Orient Antic (IPOA-UB) i de l'Institut Català d'Arqueologia Clàssica (ICAC). Professora-Col·laboradora de la Universitat Oberta de Catalunya (UOC).

Informació pràctica

Lloc

Arqueonet

C/ Sepúlveda 79 - 08015 Barcelona
Metro: Línia 1 Rocafort

Data i hora

Els dilluns, del 5 d'octubre de 2020
al 10 de maig de 2021
Sessions quinzenals
De 17.15 h a 19.15 h
11 sessions

Preu

260 €
Classes soltes 25 €
Cal inscripció prèvia

Inscripció

Per qualsevol de les següents vies:

- **Per la web:** accedint a l'enllaç: http://www.arqueonet.net/cat_contacte.html
- **Per e-mail:** enviant un e-mail a arqueonet@arqueonet.net, indicant l'activitat a la que us voleu inscriure, el nom i cognoms, l'e-mail i el telèfon de contacte
- **Per telèfon:** als números 937423014 ó 667013352
- **Presencialment:** a Arqueonet, C/Sepúlveda 79 de Barcelona

Programa

1. Sessió introductòria: els grecs i els altres (5/10/20)

Presentació del curs i de les 10 obres seleccionades. Explicació dels criteris emprats per fer la selecció. Exposició de la metodologia que se seguirà en el comentari de les obres. Introducció a la primera de les obres.

2. Els altres més iguals: els troians (19/10/20)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra *Les troianes* d'Eurípides. La imatge canviant dels troians: dels troians iguals als grecs als troians com a orientals. El canvi a partir de les Guerres Mèdiques: els testimonis arqueològics. La imatge dels troians a l'èpica.

3. Els altres més enemics: els perses (11/1/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra *Els perses* d'Ésquil. La imatge dels perses abans de l'enfrontament. La imatge dels perses, entre l'admiració i el menyspreu. La conversió dels perses en els enemics per excel·lència. La tipificació oriental dels perses.

4. Els altres més admirats: els egipcis (18/1/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra *Busiris* d'Isòcrates, més el fragment conservat del drama satíric d'Eurípides *Busiris*. L'admiració grega per Egipte: Egipte, bressol de la cultura. Egipte, mirall invers de la cultura grega: la mirada d'Heròdot. L'assimilació de la cultura egípcia i la seva transformació per part del món grec: la fusió d'època hel·lenística.

5. Els altres més odiats: els macedonis (1/2/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra les *Filípiques* de Demòstenes. Els macedonis i els grecs: un apropament difícil. La situació abans de Filip II. La política de Filip II i la reacció del món grec. Profílipistes i antifílipistes: la retòrica atenesa, l'enfrontament entre Demòstenes i Isòcrates. L'inici d'un nou concepte de grec: grec sinònim de cultura.

6. Els altres més llunyans: els escites (15/2/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra Llibre IV de les *Històries* d'Heròdot. Els escites com a exemple de bàrbar extrem. La conceptualització dels costums escites com a negatiu dels costums grecs. El luxe i els escites.

7. Els altres més difícils de tractar: els romans (1/3/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra Llibres XLVI-XLIX de la *Història Romana* de Dió Cassi. Grecs i romans: una història de reticències i prejudicis. La imatge de Roma abans de la conquesta de Grècia. La imatge dels grecs per part dels romans. La mirada grega a la República Romana.

8. Els grecs com a altres: els grecs mercenaris (15/4/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra *l'Anàbasi* de Xenofont. Els grecs a l'exterior: comerciants i mercenaris. Els grecs al servei dels reis perses i egipcis: la visió des de dins sobre les altres cultures.

9. Els altres interiors: les dones (12/4/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra les *Tesmofòries* d'Aristòfanes. La posició de la dona en el món grec. El corrent misogin a la literatura grega. La mirada de la tragèdia i la comèdia.

10. El súmmum de l'alteritat: dona i bàrbara (26/4/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra *Medea* d'Eurípides. Els pobles del Mar Negre i l'alteritat més absoluta. La història de Medea abans d'Eurípides. Les innovacions d'Eurípides.

11. Els altres dels vius: els morts (10/5/21)

Posada en comú i comentaris sobre l'obra *Diàlegs dels morts* de Llucià de Samòsata. L'oposició viu / mort. El temor dels vius cap als morts: rituals i encanteris. Els morts com a protagonistes de les obres literàries.